

Sygn. akt II PK 212/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 października 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Halina Kiriło (przewodniczący)

SSN Krzysztof Rączka (sprawozdawca)

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

w sprawie z powództwa A.S.

przeciwko Ministerstwu [...]

o odszkodowanie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 5 października 2016 r.,

skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego w W.

z dnia 10 marca 2015 r., sygn. akt XXI Pa .../14,

I. oddala skargę kasacyjną,

II. zasądza od A.S. na rzecz Ministerstwa [...] kwotę 120 (sto dwadzieścia) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

A.S. w pozwie z dnia 9 października 2012 r. skierowanym przeciwko Ministerstwu [...] wniósł o uznanie za bezskuteczną decyzję Dyrektora Generalnego

[...] z dnia 25 lipca 2011 r. o przeniesieniu go z dniem 26 lipca 2011 r. ze stanowiska radcy ministra Naczelnika [...] na stanowisko radcy w dyspozycji Biura [...]; o zasądzenie od pozwanego – Ministerstwa (dalej M.) kwoty 10.601.10 zł (dziesięć tysięcy sześćset jeden złotych dziesięć groszy) wraz z należnymi odsetkami od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty z tytułu różnicy w wypłacie wynagrodzenia oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu według norma przepisanych.

W odpowiedzi na pozew pozwane M. w W. wniosło o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie kosztów procesu.

Sąd Rejonowy Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 7 lipca 2014 r. oddalił powództwo oraz zasądził od A.S. na rzecz pozwanej kwotę 60 zł (sześćdziesięciu złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego po dokonaniu następujących ustaleń faktycznych.

A.S. był zatrudniony w M. od 15 czerwca 1979 r. W dniu 3 października 1997 r. został mianowany do służby cywilnej. Ostatnio pracował na stanowisku radcy – ministra, Naczelnika Wydziału [...].

Od 1 lipca 2011 r. Rzeczpospolita Polska Rozpoczęła prezydencję w Unii Europejskiej i stanęła na czele Rady Unii Europejskiej. W okresie prezydencji M. zależało na zachowaniu jak najlepszego wizerunku wśród partnerów zagranicznych i krajowych. W tym czasie w mediach pojawiły się informacje o współpracy powoda ze służbami specjalnymi PRL. Przed publikacją tej informacji ministerstwo nie miało wiedzy o rzekomej (ewentualnej) współpracy powoda ze służbami specjalnymi PRL. Wspomniana publikacja wywołała w M. obawę, że może mieć ona negatywny wpływ na możliwość realizacji zadań przez A.S. i jego wiarygodność wśród partnerów podczas polskiej prezydencji w Unii Europejskiej. Ujawnienie w mediach faktu (rzekomej) współpracy z organami bezpieczeństwa PRL spowodowało utratę zaufania kierownictwa M. do niego. W konsekwencji w dniu 26 lipca 2011 r. M. powołując się na art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (dalej u.s.c.) oraz potrzeby urzędu i utratę zaufania wobec powoda pracodawca przeniósł go z tym dniem na stanowisko radcy w dyspozycji Biura [...] z zachowaniem dotychczasowego wynagrodzenia do dnia 31 października 2011 r. Od dnia 1 listopada 2011 r. otrzymywał wynagrodzenie odpowiadające nowemu

stanowisku (art. 60 ust. 2 u.s.c.). Następnie powód korzystał z urlopu wypoczynkowego i ze zwolnienia od pracy z tytułu niezdolności od pracy. Ze zwolnienia tego korzystał przez „około 180 dni, do 31 stycznia 2012 r.” i został skierowany na badania do lekarza medycyny pracy, który lekarz orzekł, że jest on zdolny do pracy; następnie korzystał z zaległego urlopu wypoczynkowego. Po jego wykorzystaniu pracodawca – M. zaproponował mu albo rozwiązanie stosunku pracy bez wypowiedzenia w związku z nieujawnieniem pobierania emerytury z Ministerstwa [...] (dalej MS.), albo rozwiązanie tego stosunku na mocy porozumienia stron. A.S. przyjął tę drugą propozycję i w efekcie stosunek pracy uległ rozwiązaniu na mocy porozumienia stron z dniem 31 sierpnia 2012 r.

Sąd I instancji dokonując oceny prawnej powyższych okoliczności uznał, że w niniejszej sprawie ma zastosowanie art. 62 ust. 1 i 2 u.s.c.

Przepisy te stanowią, że jeżeli jest to uzasadnione potrzebami urzędu, dyrektor generalny urzędu może w każdym czasie przenieść urzędnika służby cywilnej na inne stanowisko w tym samym urzędzie w tej samej lub w innej miejscowości, uwzględniając jego przygotowanie zawodowe. Urzędnik taki zachowuje prawo do dotychczasowego wynagrodzenia, jeżeli jest ono wyższe od przysługującego na nowym stanowisku, przez okres trzech miesięcy następujących po miesiącu, w którym został przeniesiony na nowe stanowisko. Wysokość dodatku służby cywilnej pozostaje bez zmiany. Zdaniem Sądu I instancji pracodawca skutecznie złożył powodowi oświadczenie woli o przeniesieniu go na inne odpowiednie stanowisko wskazując potrzebę urzędu – „konieczność (potrzebę) ochrony wizerunku i dobrego imienia resortu oraz utrzymania zaufania do niego jako organu, który rozpoczynał wówczas prezydencję w Unii Europejskiej”. Jednocześnie, zdaniem Sądu I instancji, powód nie udowodnił, że oświadczenie pracodawcy jest niezgodne z prawem. Sąd ten wskazał, że zatrudnienie urzędnicze w służbie cywilnej ma szczególny charakter; z jednej strony, daje pewne przywileje, zwłaszcza stabilizację zatrudnienia, z drugiej zaś, wymaga wzmożonej dyspozycyjności. W ramach takiego zatrudnienia pracodawca jest kompetentny do podejmowania określonych decyzji, co do których urzędnik nie ma możliwości ich zakwestionowania czy odwołania się. I z taką sytuacją mam do czynienia w rozpatrywanej sprawie.

Wyrok sądu I instancji strona powodowa zaskarżyła apelacją w całości zarzucając:

1. naruszenie prawa materialnego, tj. art. 42 k.p. poprzez jego niezastosowanie przejawiające się w uznaniu, że kwestie zmiany i ustania stosunku pracy w służbie cywilnej są uregulowane w u.s.c., zatem nie znajduje zastosowania ww. artykuł k.p., podczas gdy ma on zastosowanie do pracownika mianowanego służby cywilnej w zakresie możliwości skorzystania przez niego z ochrony sadowej i dochodzenia uprawnień przysługujących pracownikowi w razie nieuzasadnionego lub niezgodnego z prawem wypowiedzenia warunków pracy i płacy przez pracodawcę, a to z uwagi na unormowanie zawarte w art. 9 ust. 1 u.s.c.;

2. naruszenie prawa materialnego, tj. art. 62 ust.1 u.s.c. poprzez błędną wykładnię uznającą, że utrata zaufania do urzędnika jest uzasadnioną potrzebą urzędu w rozumieniu tego przepisu;

3. naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 233 k.p.c. polegające na przekroczeniu zasady swobodnej oceny dowodów i jej dokonaniu wbrew zasadom logicznego myślenia i doświadczenia życiowego przejawiające się w:

3.1. pominięciu faktu, że powód był bardzo wysoko merytorycznie oceniany i nie było żadnych zastrzeżeń do jego pracy, a jakość pracy powoda nie miała żadnego wpływu na decyzję o jego przeniesieniu, a zatem brak było podstaw, że publikacja medialna mogła wywołać obawę u pozwanego pracodawcy o negatywny jej wpływ na możliwość realizacji przez powoda jego zadań podczas polskiej prezydencji w Unii Europejskiej;

3.2. pominięciu faktu, że pozwany miał problemy ze znalezieniem następcy powoda na zajmowanym przez niego przed przeniesieniem stanowisku;

3.3. pominięciu faktu, że powód w wyniku przeniesienia nie otrzymał żadnego zakresu obowiązków ani skierowania do wykonywania jakiejkolwiek pracy;

3.4. pominięciu faktu, że powodowi została przedstawiona propozycja dyscyplinarnego rozwiązania stosunku bez wypowiedzenia z powodu ujawnienia pobierania przez niego emerytury z MS., co wynikało z zeznań powoda, zaś ta okoliczność uwydatnia fakt, że pozwany podejmując decyzje dotyczące zatrudnienia powoda, instrumentalnie traktował fakty dotyczące powoda, co w

okolicznościach rozpatrywanej sprawy podkreśla pozorną wskazaną w decyzji przyczynę przeniesienia;

4. naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 227 k.p.c. poprzez oddalenie wniosku o zobowiązanie pozwanego do złożenia regulaminów organizacyjnych pozwanego, regulaminu biura spraw osobowych i regulaminu departamentu, w którym powód pracował przed przeniesieniem i oddaleniem wniosku o przeprowadzenie dowodu z tych dokumentów, podczas gdy ta okoliczność miała istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, bowiem zmierzała do wykazania, że brak było rzeczywistych potrzeb urzędu do przeniesienia powoda do Biura [...];

5. naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 328 § 2 k.p.c., w szczególności braku wyjaśnienia sposobu subsumcji ustalonego stanu faktycznego pod normę art. 62 u.s.c. i wyjaśnienia, dlaczego Sąd I instancji nie uznał oświadczenia woli pracodawcy w przedmiocie przeniesienia powoda na inne stanowisko za niezgodne z prawem;

6. naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 310 i 314 k.p.c. poprzez przesłuchanie świadka J. C. w trybie zabezpieczenia dowodu, mimo że przeprowadzenie tego dowodu w trybie zwykłym nie było niewykonalne lub zbyt utrudnione, a nadto nie zachodził wypadek nie cierpiący zwłoki.

W oparciu o powyższe zarzuty strona apelująca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia oraz zasądzenie kosztów procesu w obu instancjach. Nadto strona powodowa wniosła, na podstawie art. 380 k.p.c. o rozpoznanie postanowienia Sądu Rejonowego z dnia 23 czerwca 2014 r. w przedmiocie pominięcia dowodów zgłoszonych przez powoda i uchylenie tego postanowienia z uwagi na fakt, że postanowienie to narusza art. 227 i 207 k.p.c., bowiem dowód z dokumentów miał istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, a uwzględnienie spóźnionych twierdzeń i dowodów nie spowodowałoby zwłoki w rozpatrzeniu sprawy.

Apelacja powoda od wyroku Sądu I instancji została oddalona wyrokiem Sądu Okręgowego w W. Wydział Pracy z dnia 10 marca 2015 r. W ocenie Sądu Okręgowego nie zasługiwały na uwzględnienie podniesione w apelacji zarzuty naruszenia prawa materialnego, jak również zarzuty naruszenia prawa procesowego. Sąd Okręgowy podzielił ustalenia faktyczne oraz rozważania prawne

Sądu I instancji. Zarzut naruszenia art. 42 k.p. poprzez jego niezastosowanie w rozpatrywanej sprawie jest całkowicie niezasadny. Sąd słusznie uznał, że w sprawie ma zastosowanie art. 62 u.s.c., który jako *lex specialis* względem przepisów zawartych w Kodeksie pracy wyłącza stosowanie jego art. 42 wobec urzędników służby cywilnej. Został on przeniesiony na inne stanowisko w tym samym urzędzie na podstawie art. 62 ust. 1 u.s.c. Sąd Okręgowy powołał się na wyrok Sadu Najwyższego z dnia 26 czerwca 2007 r. (I PK 18/07, OSNP 2008 nr 15-16, poz. 221), w którym stwierdza się, że o ile w umownych stosunkach pracy zmiana istotnego elementu umowy o pracę, jakim jest zajmowane stanowisko i miejsce pracy, może zostać przeprowadzona tylko w drodze wypowiedzenia zmieniającego (art. 42 k.p.), o tyle w stosunkach służbowych zmiany takie dokonywane są w trybie jednostronnego aktu pracodawcy, względnie organu nadrzędnego nad pracodawcą, upoważnionego ustawą do dokonania tej czynności. Kwestie te uregulowane są pragmatykami pracowniczymi i w tym zakresie nie znajdują zastosowania przepisy Kodeksu pracy. Sąd Okręgowy zaznaczył że przepisy u.s.c. nie zawierają regulacji dotyczących odwołania od decyzji pracodawcy o przeniesieniu urzędnika służby cywilnej na podstawie art. 62 ust. 1. Sąd Okręgowy wskazał, że orzecznictwie Sądu Najwyższego dominuje pogląd, że do mianowanych pracowników administracji publicznej nie ma zastosowania nie tylko art. 42 k.p. ale również art. 44 i art. 264 § 1 k.p. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 września 2008 r., II PK 21/08 oraz wyrok z dnia 14 stycznia 2011 r., I PK 176/10). Prowadzi to, zdaniem Sądu Okręgowego, do wniosku, że do roszczeń związanych z przeniesieniem na podstawie art. 62 ust. 1 u.s.c. nie ma zastosowania art. 44 k.p., a w konsekwencji roszczenie powoda o odszkodowanie w wysokości trzymiesięcznego wynagrodzenia nie mogło zostać uwzględnione. Sąd okręgowy podziela przy tym stanowisko apelującego, że potrzeby urzędu, o których mowa w art. 62 ust. 1 u.s.c. nie mogą być utożsamiane z utratą zaufania do urzędnika. Wskazuje w tym kontekście na wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 25 marca 1999 r. (II SA/Po 882/98), w którym stwierdza się, że utrata zaufania do pracownika wiąże się z jego przymiotami osobistymi, nie zaś z potrzebami urzędu; może więc być rozważana jako przyczyna rozwiązania

stosunku pracy, pozostaje natomiast bez związku ze szczególnymi potrzebami urzędu.

W związku z powyższym zarzut przekroczenia zasady swobodnej oceny dowodów poprzez błędną i dowolną ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego prowadzące do wadliwych ustaleń jest całkowicie nieuzasadniony. Sąd Okręgowy nie podzielił stanowiska apelującego jakoby Sąd Rejonowy naruszył art. 233 k.p.c. Wskazał, że w orzecznictwie ugruntowany jest pogląd, iż sąd ma obowiązek wyprowadzania z zebranego w sprawie materiału dowodowego wniosków logicznie prawidłowych. Wnioski wyprowadzane przez sąd przy ocenie dowodów muszą układać się w logiczną całość zgodną z doświadczeniem życiowym, nie pozostają ze sobą w sprzeczności, a także istnieje logiczne powiązanie wniosków z zebraniem w sprawie materiałem dowodowym (por. wyrok Sadu Najwyższego z dnia 09 grudnia 2009 r., IV CSK 290/09). Aby można mówić o naruszeniu art. 233 k.p.c. należy wskazać, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego. Nie jest natomiast wystarczające przekonanie strony o innej niż przyjęta przez Sąd wadze (doniosłości) poszczególnych dowodów i o ich odmiennej ocenie niż ocena przyjęta przez Sąd (por. wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 1 marca 2012 r., I ACa 111/12). W sytuacji, gdy z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, chociażby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysunąć wnioski odmienne (por. wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 14 marca 2012 r., I ACa 160/12). Sąd Okręgowy w świetle powyższego uznał, że Sąd Rejonowy dokonując oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego nie naruszył zasady logicznego rozumowania, czy też zasad doświadczenia życiowego, a w konsekwencji nie uchybił zasadzie swobodnej oceny dowodów.

Podnoszone przez powoda kwestie związane z jego merytorycznym przygotowaniem pozostawały bez związku z decyzją, na podstawie której doszło do przeniesienia go na inne stanowisko motywowaną informacjami medialnymi wskazującymi na jego współpracę ze służbami specjalnymi PRL. Bez znaczenia dla zasadności roszczenia powoda pozostawał też fakt, że po jego przeniesieniu na

inne stanowisko powstał problem znalezienia jego następcy. Nagła decyzja o przeniesieniu powoda musiała powodować tymczasowe problemy kadrowe związane ze znalezieniem osoby, która przejęłaby jego obowiązki. Zdaniem Sądu Okręgowego nie narusza art. 233 § 1 k.p.c. pominięcie przez Sąd I instancji faktu nie powierzenia powodowi po przeniesieniu żadnego zakresu zadań a także i tego, że nie skierowano go do żadnej pracy. Sąd II instancji nie podziela stanowiska powoda w tym zakresie. Powód bowiem od dnia 26 lipca rozpoczął wykonywanie obowiązków na nowym stanowisku pracy, jednak już w dniu 6 sierpnia 2011 r. udał się na urlop wypoczynkowy, a następnie przebywał na długotrwałym zwolnieniu z tytułu niezdolności do pracy. Jak wynika z akt osobowych powoda, zakresy obowiązków były mu uprzednio przedstawiane nawet po upływie kilku tygodni od zmiany stanowiska pracy. Również pominięcie faktu, że powodowi przedstawiono propozycję rozwiązania stosunku pracy bez wypowiedzenia w trybie dyscyplinarnym ma świadczyć o naruszeniu art. 233 § 1 k.p.c. Zasugerowanie powodowi rozwiązania stosunku pracy w trybie dyscyplinarnym, nawet gdyby miało miejsce, wynikało z tego, że nie przekazał on pracodawcy informacji o pobieraniu emerytury z Ministerstwa [...], co nie miało żadnego związku z przyczyną przeniesienia powoda.

Sąd II instancji nie podzielił też stanowiska powoda, że przeprowadzenie dowodu z regulaminu organizacyjnego, regulaminu biura spraw osobowych i regulaminu departamentu miało istotne znaczenie rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Przesłanki merytoryczne i organizacyjne nie były powodem przeniesienia A.S. na inne stanowisko, a zatem dopuszczenie dowodu ze ww. regulaminów było całkowicie zbędne. Z tych też względów Sąd Okręgowy za nieuzasadniony uznał wniosek o ponowne rozpoznanie postanowienia Sądu Rejonowego z dnia 23 czerwca 2014 r.

W ocenie Sądu Okręgowego całkowicie nietrafne są wywody powoda, iż uzasadnienie zaskarżonego wyroku zostało sporządzone wadliwie. Skuteczne postawienie zarzutu naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. jest możliwe tylko wtedy, gdy uzasadnienie wyroku nie zawiera elementów pozwalających na weryfikację stanowiska sądu, a braki uzasadnienia w zakresie poczynionych ustaleń faktycznych i oceny prawnej są tak znaczne, że sfera motywacyjna wyroku

pozostaje nieujawniona, bądź ujawniona w sposób uniemożliwiający poddanie jej ocenie instancyjnej. Z taką sytuacją, zdaniem Sądu II instancji, nie mamy do czynienia w niniejszej sprawie. Sąd Rejonowy sporządził uzasadnienie w sposób prawidłowy, zawierając w nim wszelkie przewidziane prawem jego podstawy.

Sąd II instancji za niezasadny uznał także zarzut naruszenia art. 310 i 314 k.p.c. Sąd Rejonowy trafnie uznał, że przesłuchanie świadka J. C. w przyszłości mogło być nadmiernie utrudnione. Nadto przeprowadzenie tego dowodu na rozprawie bez wzywania strony podyktowane było koniecznością natychmiastowego rozpoznania wniosku i podjęcia czynności procesowych. Wreszcie świadek w ramach zabezpieczenia dowodu, złożył identyczne zeznania, jak na rozprawie w dniu 21 stycznia 2013 r., na której powód był obecny wraz ze swoim pełnomocnikiem.

Zasądzając o kosztach Sąd II instancji wziął pod uwagę art. 98 § 1 i 3 k.p.c. oraz § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielanej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. z 2013 r., poz. 490).

Powyższy wyrok Sądu Okręgowego w W. w całości zaskarżył skargą kasacyjną powód, opierając ją na zarzucie naruszenia prawa materialnego, a mianowicie art. 62 ust. 1 u.s.c. poprzez błędną jego wykładnię i wniósł o uchylenie wyroku oraz poprzedzającego go wyroku Sądu I instancji oraz o przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpatrzenia przy uwzględnieniu kosztów postępowania kasacyjnego (art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c.) ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz o zasądzenie na rzecz powoda kosztów procesu za wszystkie instancje według norm przepisanych (art. 398¹⁶ k.p.c.). Błędna wykładnia art. 62 ust. 1 u.s.c. przejawiać ma się w uznaniu, że utrata zaufania, która została wskazana w decyzji o przeniesieniu jest uzasadnioną „potrzebą urzędu” w związku, z którą dyrektor generalny urzędu może w każdym czasie przenieść urzędnika służby cywilnej na inne stanowisko w tej samej miejscowości. Sąd II instancji zaznaczył w treści uzasadnienia, że podziela stanowisko powoda, iż zwrot „potrzeby urzędu” zawarty w art. 62 ust. 1 u.s.c. nie może być utożsamiany z utratą zaufania do urzędnika, na co powołał się pozwany w rozpatrywanej sprawie.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną strona pozwana wniosła o nieprzyjęcie skargi do rozpoznania (art. 398⁹ k.p.c.) ewentualnie, w razie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania o jej oddalenie jako pozbawionej uzasadnionych podstaw (art. 398¹⁴ k.p.c.).

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Skarga kasacyjna nie zawiera uzasadnionych zarzutów.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że zarówno wyrok Sądu I jak i II instancji dotyczył roszczenia powoda o uznanie za bezskuteczną decyzję Dyrektora Generalnego [...] z dnia 25 lipca 2011 r. o przeniesieniu go z dniem 26 lipca 2011 r. ze stanowiska radcy ministra Naczelnika Wydziału [...] na stanowisko radcy w dyspozycji Biura [...]; o zasądzenie od pozwanego – Ministerstwa kwoty 10.601.10 zł. (dziesięć tysięcy sześćset jeden złotych dziesięć groszy) wraz z należnymi odsetkami od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty z tytułu różnicy w wypłacie wynagrodzenia oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu według norm przepisanych. A.S. wniósł w tej materii pozew dnia 9 października 2012 r., ale wcześniej dnia 31 sierpnia 2012 r. jego stosunek pracy z M. został rozwiązany na mocy porozumienia stron.

W rozpatrywanej sprawie nie budzi wątpliwości, że podstawą przeniesienia powoda na inne stanowisko był art. 62 ust. 1 u.s.c. Zgodnie z nim, jeżeli jest to uzasadnione potrzebami urzędu, dyrektor generalny urzędu może w każdym czasie przenieść urzędnika służby cywilnej na inne stanowisko w tym samym urzędzie w tej samej miejscowości uwzględniając jego przygotowanie zawodowe. Przeniesienie takie zostało dokonane indywidualnym aktem administracyjnym władzy służbowej dnia 25 lipca 2011 r. z mocą obowiązującą od dnia 26 lipca tego roku. Powód, choć nie zgadzał się z motywacją przeniesienia na nowe stanowisko pracy, to jednak je przyjął. Przez ponad rok nie zgłaszał żadnych zastrzeżeń co do prawomocności owego przeniesienia korzystając z urlopu wypoczynkowego i zwolnienia od pracy z tytułu niezdolności do pracy. Następnie zawarł z pracodawcą porozumienie, na mocy którego jego stosunek pracy uległ rozwiązaniu z dniem 31 sierpnia 2012 r. Dopiero po tym dniu, pozew z dnia 9 października 2012 r. wniósł

o uznanie za bezskuteczne przeniesienia ze stanowiska radcy ministra – Naczelnika [...] na stanowisko radcy w dyspozycji Biura [...] oraz o odszkodowanie w związku z wadliwym przeniesieniem wraz z należnymi odsetkami. Powód nie podważa więc faktu rozwiązania stosunku pracy z dniem 31 sierpnia 2012 r. na mocy porozumienia stron, lecz skuteczność administracyjnego aktu wewnętrznego kierownictwa o przeniesieniu na inne stanowisko dokonanego w ramach nieistniejącego już stosunku pracy.

Dla roszczenia w sprawie uznania takiego przeniesienia za bezskuteczne brak jest podstawy prawnej. Powód mógł ewentualnie kwestionować samo rozwiązanie stosunku pracy na mocy porozumienia stron powołując się na wady oświadczenia woli.

Brak jest również uzasadnienia dla dochodzonego przez powoda odszkodowania. Zmiana treści stosunku pracy powoda nastąpiła na podstawie art. 62 ust. 1 u.s.c. i zgodzić należy się z Sądem II instancji, że niezastosowanie w niniejszej sprawie art. 42 k.p. jest całkowicie zasadne. Sąd Okręgowy słusznie uznał, że art. 62 u.s.c., stanowi *lex specialis* względem przepisów zawartych w Kodeksie pracy i wyłącza stosowanie jego art. 42 wobec urzędników służby cywilnej. Artykuł 42 k.p. ma jedynie zastosowanie w kwestii jednostronnej zmiany treści stosunku pracy do pracowników służby cywilnej, którzy zatrudniani są na podstawie umowy o pracę, albowiem u.s.c. nie normuje kwestii związanych ze zmianą treści ich stosunku pracy (por. art. 9 ust. 1 u.s.c.).

Powód został przeniesiony na inne stanowisko w tym samym urzędzie na podstawie art. 62 ust. 1 u.s.c. Sąd Okręgowy trafnie powołał się na wyrok Sadu Najwyższego z dnia 26 czerwca 2007 r. (I PK 18/07, OSNP 2008 nr 15-16, poz. 221), w którym stwierdza się, że o ile w umownych stosunkach pracy jednostronna zmiana istotnego elementu umowy o pracę, jakim jest zajmowane stanowisko i miejsce pracy, może zostać przeprowadzona tylko w drodze wypowiedzenia zmieniającego (art. 42 k.p.), o tyle w stosunkach służbowych zmiany takie dokonywane są w trybie jednostronnego aktu pracodawcy, względnie organu nadrzędnego nad pracodawcą, upoważnionego ustawą do dokonania tej czynności. Kwestie te uregulowane są pragmatykami pracowniczymi i w tym zakresie nie znajdują zastosowania przepisy Kodeksu pracy.

Sąd Okręgowy trafnie zaznaczył że przepisy u.s.c. nie zawierają regulacji dotyczących odwołania od decyzji pracodawcy o przeniesieniu urzędnika służby cywilnej na podstawie art. 62 ust. 1 u.s.c. Sąd Okręgowy wskazał też, że orzecznictwie Sądu Najwyższego dominuje pogląd, że do mianowanych pracowników administracji publicznej nie ma zastosowania nie tylko art. 42 k.p. ale również art. 44 i art. 264 § 1 k.p. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 września 2008 r., II PK 21/08 oraz wyrok z dnia 14 stycznia 2011 r., I PK 176/10) Prowadzi to do wniosku, że do roszczeń związanych z przeniesieniem na podstawie art. 62 ust. 1 u.s.c. nie ma zastosowania art. 44 k.p., a w konsekwencji roszczenie powoda o odszkodowanie nie może zostać uwzględnione.

Na marginesie trzeba zauważyć w tym miejscu, że powód w swym stanowisku jest niekonsekwentny. Z jednej strony chce dochodzić roszczenia odszkodowawczego na podstawie art. 44 w zw. z art. 42 § 1 k.p., z drugiej zaś, nie uwzględnia siedmiodniowego terminu na wniesienie odwołania przewidzianego w art. 264 § 1 k.p. liczonego od dnia pisma zmieniającego warunki treści stosunku pracy. Przypomnieć wypada, że przeniesienie powoda na inne stanowisko dokonane zostało w dniu 25 lipca 2011 r., a pozew o uznanie przeniesienia za bezskuteczne i o zasądzenie stosownego odszkodowania wniósł 9 października 2012 r. Tak wybiórcza i doraźna subsumcja przepisów prawa jest niedopuszczalna.

Nawet, gdyby sąd uznał wadliwość dokonanego przeniesienia z powodu braku potrzeb urzędu, to nie da się określić, jakie miałyby to mieć skutki dla nieistniejącego już stosunku pracy. Nie do końca można zgodzić się, w tym kontekście, z Sądem Okręgowym, powołującym się na wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 25 marca 1999 r. (II SA/Po 882/98), iż „potrzeby urzędu”, o których mowa w art. 62 ust.1 u.s.c. nie mogą być utożsamiane z utratą zaufania do urzędnika. Mamy tu do czynienia ze zwrotem niedookreślonym, który swym zakresem obejmuje zarówno administracyjno-prawne wymagania funkcjonowania urzędu, jak i racjonalne wykorzystanie korpusu służby cywilnej. Utrata zaufania do urzędnika może mieć charakter bezwzględny, jak i dotyczyć jego pracy na określonym stanowisku i w tym przypadku może być ona przyczyną przeniesienia urzędnika na inne stanowisko w tym samym urzędzie, na którym w sposób racjonalny mogą być wykorzystane jego kwalifikacje i doświadczenie zawodowe.

Tak też oceniać należy przyczynę przeniesienia powoda z dnia 25 lipca 2011 r. na inne stanowisko, tym bardziej, że w trakcie postępowanie dowodowe jednoznacznie wykazało, że, w rozpatrywanej sprawie. tak naprawdę chodziło o ochronę dobrego wizerunku M. w okresie polskiej prezydencji w UE.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji wyroku na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c., o kosztach orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. oraz § 11 ust. 1 pkt 1 w zw. § 12 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielanej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013 r., poz. 490).

kc